

עפ"א 16562/01/23 - חליל איוב נגד עיריית עכו

בית המשפט המחוזי בחיפה

31 ינואר 2023

עפ"א 16562-01-23 איוב נ' עיריית עכו
עפ"א 51331-01-23 עיריית עכו נ' איוב

בפני	כב' הנשיא רון שפירא
המערער/המשיב שכנגד	חליל איוב
נגד	
המשיבה/המערערת שכנגד	עיריית עכו
	ע"י ב"כ עוה"ד הדס לירון-חזן

פסק דין

בפניי שני ערעורים המופנים כנגד החלטות שקיבל בית משפט השלום בעכו (כב' השופטת בדריה חסן-חסנין) במסגרת בירור כתב אישום שהוגש כנגד מר איוב, המייחס לו עבירה לפי סעיף 5(ב)(3) לחוק עזר עכו (העמדת רכב וחנייתו), תשנ"א-1990.

על פי עובדות כתב האישום, מר איוב חנה במקום מסוים בעיר העתיקה בעכו, כאשר נאסר עליו לחנות במקום זה. על המכונית, שחנתה על מדרכה, הונחה הודעה על חיוב בתשלום קנס בסכום של ₪ 250. מאחר ומר איוב ביקש להישפט הוגש כנגדו כתב אישום. בכתב האישום צוין כי סכום הקנס הצפוי עקב ביצוע העבירה הוא 500 ₪ וצוין גם מספר דו"ח החניה. כפי שצוין, בהודעת הקנס שקיבל מר איוב יוחסה לו עבירה שונה ונרשם כי קנס בגובה 250 ₪.

מר איוב הודה בעצם חניית הרכב במקום האסור. אין חולק כי יש למר איוב היתר לחנות בעיר העתיקה וזאת בהיותו תושב המקום. אלא, שלטענתו חנה במקום האסור (על מדרכה) עקב העדר מקומות חנייה זמינים. טענתו העיקרית בבית משפט קמא ובפניי, היא טענה לאכיפה בררנית. המערער טוען כי עיריית עכו אינה מגישה כתבי אישום כנגד אנשים החונים שלא כחוק וזאת בשים לב לקרבתם ויחסיהם עם ממלאי תפקידים כאלה ואחרים בעירייה.

בית משפט קמא דחה את טענותיו. נגזר עליו לשלם קנס בגובה של 500 ₪ וזאת בשני תשלומים. גזר הדין ניתן ביום 21/11/2022.

ביום 5/1/2023, יום לפני מועד הגשת ערעורו למזכירות בית המשפט, פנה המערער לבית משפט קמא וביקש לתקן את חיובו בקנס, כך שיעמוד על 250 ₪ במקום 500 ₪. טענתו התבססה על האמור בשובר הקנס שהוצמד למכוניתו. בית משפט קמא ביקש את תגובת המאשימה ולאחר החלפת טענות לעניין זה, הורה כי היה מקום לחייב את מר איוב בקנס המקורי בהתאם להודעת הקנס בסך 250 ₪ והורה בהתאם להפחית את סכום הקנס שנגזר. על החלטה זו הוגש ערעור

מטעם עיריית עכו.

שמעתי את טענות ב"כ הצדדים. המערער מעלה גם בפני בית משפט זה, טענות מטענות שונות כנגד תפקוד עיריית עכו, באופן שבו מקבלת העירייה החלטות בנושאים שונים. בעניין זה הציג המערער פרוטוקול משיבת עיריית עכו שעסקה בנושאים אחרים והוא מלין גם על התרבות הדיונית בשיבות מועצת העירייה. ככל שהדבר נוגע לעבירה, טענתו העיקרית היא טענה לאכיפה בררנית ובמסגרת בית משפט קמא כמו גם בפניי, טען כאמור, כי יש כאלה החונים במקום והם אינם מחויבים בקנס. גם לבית משפט זה נשלחה פנייה דומה עם פירוט מספרים ומכוניות.

ב"כ העירייה הציגה דו"ח המפרט את מספרי המכוניות אשר הופיעו ברשימה ששלח המערער, ומהרשימה עולה שלפחות חלק מהמכוניות קיבלו קנסות עקב חניה שלא כדין והסכומים ששולמו בגין חוב בקנס.

כבר נפסק, למרות ההכרה כי אין באפשרותה של הרשות לאכוף את הדין באופן מוחלט כלפי כולי עלמא, ועל אף הותרת מתחם רחב של שיקול דעת לרשות באשר לסדרי העדיפויות באכיפה, האיסור על אכיפה בררנית. אכיפה בררנית היא אכיפה חלקית המבוססת על מטרות פסולות, שיקולים זרים או שרירותיות. איסור זה נובע מהחובה המוטלת על הרשות לפעול בשוויון ובהגינות כלפי הציבור, ובשל פגיעתה הקשה של האכיפה הבררנית באמון הציבור בשלטון החוק [ראו: ע"א 6132/16 יורם פרדקין נ' מדינת ישראל (10.04.2018)]; ע"פ 3507/19 עבד אלסמד בורקאן נ' מדינת ישראל (03.12.2020)]. עוד נקבע בפסיקה בשנים האחרונות כי די בתוצאה המפלה כדי להקים טענת אכיפה בררנית ואין צורך בהוכחת מניע או כוונה פסולים בכדי להעביר לרשות את נטל ההוכחה כי פעלה מטעמים ענייניים וסבירים [ע"א 6132/16 הנ"ל; ע"פ 3507/19 הנ"ל; ע"פ 6833/14 נפאע נ' מדינת ישראל (31.08.2015)]; ע"פ 8551/11 סלכני נ' מדינת ישראל (12.08.2012)].

בע"פ 8551/11 הנ"ל נקבע כי בחינת טענה לאכיפה בררנית תיעשה באספקלריה של שלוש שאלות, שאין מנותקות בהכרח האחת מהשנייה: ראשית, יש לבחון מהי קבוצת השוויון עמה נמנה מי שהעלה את טענת האכיפה הבררנית; שנית, כיצד יש להבחין בין אכיפה בררנית פסולה לכזו הנשענת על שיקולים לגיטימיים; לבסוף, ייבחן הנטל הראייתי המוטל על כתפי הטוען לאכיפה בררנית [ראו גם ע"א 6132/16 הנ"ל]. הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית שמורה למקרים חריגים והנטל המוטל על כתפי נאשם/מבקש הטוען לקיומה הוא כבד, שכן לרשות עומדת חזקת תקינות מנהלית ביחס לפעולותיה. אין די בטענה בעלמא ויש להניח תשתית ראייתית מספקת. תחילה יש להניח תשתית ראייתית ראשונית ולהראות כי לכאורה בוצעה אבחנה בלתי ראויה בין שווים ואז עובר הנטל לסתור לכתפי הרשות (ע"פ 3507/19 הנ"ל).

בשים לב לכללים שנקבעו בפסיקה ובשים לב לדברים שעלו בדיון בבית משפט קמא ובפניי, עולה כי לא עלה בידי המערער להביא תשתית ראיות מספיקה להוכחת טענותיו לאכיפה בררנית. חלק מהמכוניות שחנו ללא היתר והופיעו ברשימה שהציג המערער ככאלו שלא נקנסו חויבו בקנס. מעבר לכך לא הוצגו נתונים לגבי אותן מכוניות שיתכן שיש בהם כדי להבהיר את העילה לפטירתן מתשלום עבור חניה או מקנסות. מכאן, שטענתו העיקרית בכל הנוגע לעילת ערעורו, אינה נתמכת בראיות מספיקות.

המערער העלה בפני עוד טענות רבות על תפקוד עיריית עכו בהסדרת מצוקת החנייה בעכו העתיקה וכן בנושאים נוספים. מובן כי במסגרת ההליך הנוכחי, בית משפט אינו דן בטענות מטענות שונות לעניין תפקוד עיריית עכו, אלא אך ורק בסוגיה הניצבת לפתחו. אדגיש כי חלק גדול מהטענות הן טענות לגיטימיות של תושב המוחה כנגד אופן עבודת העירייה, טענות הראויות להישמע. אולם מקומן אינו להתברר, בהכרח, בבית משפט ככלל ובמסגרת הליך זה בפרט. ככל שסבור מר איוב כי יש מקום לשנות ולתקן את אופן תפקוד נבחרי ציבור וממלאי תפקידים בעיריית עכו, הרי שפתוחה הדרך להשפיע ולשנות הן באמצעים של מעורבות פוליטית והן בהליכים אחרים, לרבות תוך הסתייעות במוסד מבקר המדינה וכיוצא באלה. מצאתי לנכון להבהיר את האמור, מבלי להביע עמדה בכל הנוגע לאמיתות הטענות, דבר שלא התברר בבית משפט קמא ולא במסגרת הליכי הערעור.

מכל הטעמים שפורטו, לא עלה בידי המערער לבסס טיעונו בראיות. מצוקת מקומות חניה אינה פוטרת ממילוי הוראות החוק. העובר על החוק נענש.

בכל הנוגע לערעור העירייה - בית משפט קמא שינה את גזר דינו לאחר שחלף המועד בו ניתן לתקן טעויות סופר. ואולם, מעבר לאמור, בית משפט קמא שינה את חיוב הקנס בשים לב להודעת הקנס שהודבקה על מכוניתו של מר איוב. אלא, שכתב האישום שהוגש נגדו, הוגש בעבירה שונה וגם צוין בכתב האישום שהקנס בגינה הוא ₪ 500. אמנם יוער, כי בכתב האישום הפנתה ב"כ העירייה להודעת תשלום קנס שמספרה 37934726. לא הובהר האם זה מספרה של הודעת תשלום הקנס שהוצמדה לחלון רכב מר איוב, כי אז לכאורה, קיימת טעות בהפניה לאותה הודעת תשלום קנס וזאת כאשר החליטה העירייה להגיש כתב אישום שונה בעבירה שדינה בקנס כפול מזה של הודעת הקנס.

כך או כך, סבור אני כי נפלה טעות תחת ידו של בית משפט קמא, מאחר והיה עליו להתייחס לכתב האישום ולא להודעת הקנס. כתב האישום פירט את גובה הקנס שבדעת העירייה לחייב את מר איוב והכל בשים לב לעבירה המפורטת בכתב האישום, שהיא עבירה שונה מזו שבהודעת הקנס. מעבר לכך, כאמור, ההחלטה על תיקון פסק הדין ניתנה לאחר חלוף המועד לתיקון טעויות קולמוס.

בשים לב לאמור, אני מקבל ערעור העירייה ומעמיד את הקנס על גובה הסכום המקורי שפסק בית משפט קמא, דהיינו, ₪ 500 שישולמו בשני תשלומים, כפי שפסק בית משפט קמא. ערעורו של מר איוב נדחה.

המזכירות תשלח פסק דין לצדדים.

ניתן היום, ט' שבט תשפ"ג, 31 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.